

Het spook van de opera, da... da... dading?

Het moet zo ongeveer 20 jaar geleden zijn, bij mijn aantreden in de cultuur, dat ik meteen de volle sociaal dramatische lading in de maag gesplitst kreeg, het opdoeken van de Intercommunale Opera Voor Vlaanderen. Een mens zou het beter kunnen treffen voor zijn start. Anderzijds is dit een dossier geworden dat mij het meeste beklift en beroert door zijn complexiteit maar vooral door zijn intrinsieke sociale onrechtvaardigheid. Het was nooit gezien dat statutairen de laan werden uitgestuurd, niemand beseftte toen dat dit in de cultuur de start was van een nieuwe trend. De vele statutaire collega's in de cultuur keken toe en deden geen klopp. Als ik daar nu vandaag over schrijf is dit geen nostalgische historische reflectie maar de keiharde realiteit dat wij met deze zaak, dit rot-dossier, nog steeds drukdoende zijn.

De overheid beseftte maar al te goed dat ze hier grof speelde en is in die voorbije 20 jaar nu aan de vierde juridische omkadering van het personeelskader van de opera bezig. De enige bedoeling van deze cascade van juridische hinkstapspringerij was pogen te ontsnappen aan de gevolgen van hun oorspronkelijk opdoeken. Het is ze niet gelukt. Na de dramatische beslissing tot opdoeking gingen een aantal mensen en organisaties, waaronder wij natuurlijk, zich uitputten in de voorhanden zijnde juridische verweermogelijkheden. De Raad van State, in al zijn wijsheid en onafhankelijkheid, gaf de gedupeerden gelijk. De toenmalige nieuwe constructie Vlos (Vlaamse operastichting) had ingevolge de wet op de intercommunales alle personeel integraal dienen over

te nemen. Dit was voor ons de kapstok waaraan wij onze burgerlijke processen hebben opgehangen. Wij haalden ons gelijk in eerste aanleg maar natuurlijk ging de tegenpartij, de Vlos, in beroep. Wij haalden ons gelijk in beroep en zij gingen naar cassatie. Het arrest van het Hof van Beroep bleef overeind, de tegenpartij bleef veroordeeld. Na al dit pijnlijk, juridisch heen en weer geslinger dook een nieuwe twijfel op. Gelijk krijgen is één zaak maar wie zou dit betalen? Het was nl zo dat in de loop van de processen de Vlaamse Gemeenschap, door de aard van de opeenvolgende administratieve constructies van de opera, hun financiële verantwoordelijkheid konden ontlopen. Men sprong van openbare instelling naar privé-instelling en omgekeerd. Wij werden samen met onze vrienden en leden ongerust over de finale afloop van deze jarenaanslepende uitputtingsslag. Het zou toch nogal straf zijn dat wij uiteindelijk stranden met gelijk over heel de lijn maar een reuzegrote doos waar geen Euro in zit. Wij zijn toen zeer intensief gaan ijveren voor het fenomeen van de dading, met andere woorden een compromis zoeken tussen twee partijen waar billijkheid en financiële redelijkheid in functie van de onmiskenbaar geleden financiële nadelen vooraan staan. Ondertussen ging ons proces en dat van ons, ACV-Cultuur, alleen verder. Wij zijn er in geslaagd de politieke verantwoordelijken van nu te overtuigen in te gaan op onze vraag. Met dien verstande dat men een dading moet maken vooraleer men exacte arresten of tussenarresten heeft.

Eens men uitspraken heeft van de rechtbank zal er altijd een partij zijn, de meest gereede, die die uitspraak integraal wenst toegepast te zien. Wij waarschuwden de politieke verantwoordelijken voor dit gevaar maar zij luisterden niet of hebben dit net niet gebruikt uit strategische overwegingen. Wij zijn nu aan ons vierde informele vergadering met het Kabinet Anciaux bezig. Dat

er geen progressie is zou liegen zijn maar wij zijn nog helemaal niet waar wij hadden kunnen zijn. Men lijstte heel netjes de verschillende personeelscategorieën op en naargelang de eigenheid van de categorie kwam men aandragen met de langverhoopte dadingsvoorstellen. Vrij vlug bleken twee zeer fundamentele dingen. Ten eerste beogen zij een totaaloplossing zowel

voor onze gedupeerden in proces als voor de actieven ergens, het weze bij de Vlopera of een andere werkgever, tewerkgesteld. Ten tweede proberen zij onze groep, die berekeningswijzen opgelegd kreeg door het tussenarrest van 27 oktober 2007, af te kopen. Op zich is daar natuurlijk niks fout mee maar men moet de mensen en hun situatie ernstig nemen. Doen alsof ►

er geen nalatigheidsinstresten zouden moeten uitgekeerd worden is gewoon belachelijk. Stellen dat er voor deze groep geen pensioenverlies is, is manifest onjuist. Het tussenarrest geeft hen juist wel, zij het gedifferentieerd, bijkomende jaren. Daarop is er wel degelijk pensioenverlies. Die differentiatie an sich lijkt ons ook een probleem en het is zeer de vraag of men hier kan spreken van een gebillijkte verschillende behandeling (voer voor cassatie?). Zonder discussie moet alvast het pensioenverlies geïndividualiseerd worden en daardoor zal voor een groot aantal mensen dit verlies hoger liggen. Dat zij sociale vergoedingen (werkloosheidsuitkeringen) willen betalen kunnen wij alleen maar toejuichen maar zo spontaan doen ze dat nu ook weer niet aangezien wij deze

via enkele processen voor een aantal mensen al hebben afgedwongen. Als premisse stelt de Vlaamse Regering het beginsel van de grote solidariteit. Jammer genoeg moeten wij vaststellen, typisch aan deze ganse story, dat er juist geen solidariteit bestond tussen de betrokken personeelsleden maar er integendeel met alle middelen gepoogd werd om er als individu bij te kunnen blijven. Het hoeft geen betoog dat nu de mensen het heilige principe van de solidariteit te doen aanvaarden geen gemakkelijke, zoniet een onmogelijke opdracht is, ze is zelfs onethisch te noemen. Wie kan zich inbeelden dat onder het mom van grote solidariteit mensen zo maar eventjes 50% en meer zouden laten vallen van wat uitgetekend werd in het tussenarrest.

De ex-OVV personeelsleden tewerkgesteld bij de Vlopera of andere werkgevers wil men op een ogenschijnlijk royale manier het protocol afnemen. Wie garandeert wie dat men na een dergelijke financiële opdoekoperatie niet onmiddellijk een aantal mensen zal ontslaan? Wie gaat nog de moeite doen coaching te organiseren, ontslag is zoveel aantrekkelijker en gemakkelijker? Zal de druk op de mensen om brugpensioenen te nemen niet opgedrongen worden, want vergeet niet dat in de nieuwe privéconstructie er op dit vlak een desbetreffende CAO bestaat? Het is duidelijk dat op basis van het voorafgaande wij onze mensen alleen maar kunnen adviseren de op tafel liggende dadingsvoorstellen niet aan te nemen omdat ze gewoon ondermaats zijn. Het is zeer spijtig dat de twee

grote vakorganisaties fundamenteel verschillen in informatie-aanpak. Wij streven absolute objectiviteit van informatie na en geven alle beschikbare cijfers zodat elk individu voor zich kan uitmaken of men hem of haar een redelijk voorstel doet. Quasi unaniem verwerpen onze mensen het aangeboden. Bij de collega's van de andere vakbond horen wij duidelijk dat men deze openheid van informatie niet geeft. Achterhouden van fundamentele informatie is ook een vorm van desinformatie. Heel, jammer. Wij geven het vooralsnog niet op en blijven samen met het Kabinet Cultuur zoeken naar een eerlijke oplossing. Wij zijn evenwel niet bereid onze mensen minder te laten krijgen dan wat hen toekomt. Hopelijk geraken wij nog een heel stuk verder.

Laat het evenwel duidelijk zijn dat wij twintig jaar harde strijd niet zomaar zullen opgeven. Tot nader order gaan wij door met ons proces en hebben dienaangaande niks aan het toeval overgelaten. Al wat het Hof van Beroep vroeg in zijn tussenarrest hebben wij tijdig ingediend.

*Jean-Paul Van der Vurst
Algemeen Sectorverantwoordelijke ACV-Cultuur*

PS: individuele vertrouwelijke informatie kan bij ondergetekende bekomen worden op gsmnummer: 0475 49 37 20 1

Sociaal Statuut

SOCIAAL STATUUT EN SCHEPPENDE KUNSTENAARS WANNEER EEN EINDE AAN DE DISCRIMINATIE?

Sinds 2003 bestaat er in België het zogenaamde Sociaal Statuut van de Kunstenaar. Een van de zaken die hierdoor mogelijk werden was de individuele keuzevrijheid om als zelfstandige of als loontrekkende te werken. Nieuw was ook dat men in loondienst via de zogenaamde SBK's, Sociale Bureau's Kunstenaars kan werken. Eigenlijk zijn dat interimkantoren. In praktijk zien we dat zowel uitvoerende (podium) als scheppende (beeldende) kunstenaars daar gebruik van maken (en sindsdien dus niet meer noodgedwongen opereren in een grijs circuit).

EN WAT MET DE WERKLOOSHEIDSREGLEMENTERING?
Helaas is deze omwenteling niet gevolgd in de werkloosheidsreglementering, en nog minder in de interpretatie ervan door RVA.

Er bestaat in de werkloosheidsreglementering voor kunstenaars een alternatieve manier om het recht op uitkering te bewijzen, namelijk de cachetberekening (CBR). Deze CBR kijkt naar het verdiende brutoloon i.p.v. naar het reële aantal arbeidsdagen. Reden daarvoor is dat het in de kunstensector zeer uitzonderlijk is dat men lange contracten krijgt. Dat maakt het vrijwel onmogelijk om aan de vereiste 312 (of 468, enz) reële arbeidsdagen te komen. Als men toelaat om enkel naar het verdiende brutoloon te kijken, raken veel kunstenaars gelukkig wel aan die vereisten. Maar ondanks het feit dat sinds het Sociaal Statuut van 2003 veel scheppende kunstenaars op dezelfde manier werken als uitvoerende (namelijk via die SBK's in loondienst), houdt RVA vast aan hun visie dat scheppende kunstenaars de cachetberekening NIET mogen toepassen. Wij vinden dat een over-

trekking op het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel en blijven hiervoor op verschillende fronten actie vormen. Helaas niet altijd met de steun van andere vakbonden, onbegrijpelijk maar de trieste waarheid.

EEN LICHTPUNTJE
RVA laat nu WEL toe dat scheppende kunstenaars in de PODIUMSECTOR de cachetberekening toepassen (kostuumontwerper in een theater, enz). Andere scheppende kunstenaars blijven voorlopig in de kou staan, maar wij blijven strijden voor hen! I